

Fylkesmannen
i Oslo og Akershus

Romerike avfallsforedling IKS
Postboks 98
2021 SKEDSMOKORSET

Miljøvernavdelingen

Tordenskioldsgate 12
Postboks 8111 Dep, 0032 OSLO
Telefon 22 00 35 00
fmoapostmottak@fylkesmannen.no
www.fmoa.no
Organisasjonsnummer NO 974 761 319

Deres ref.: Glenn Vidar Karlsen
Deres dato:
Vår ref.: 2014/16420-2 M-FO
Saksbehandler: Kjersti Aastorp Hirth
Direktetelefon: 22 00 36 70

Dato: 22.09.2014

Romerike avfallsforedling IKS - Kontrollrapport

Anleggsnr.	Kontrollnr.	Saksnr.	Rapportdato:
0231.0071.01	2014.024.R.FMOA	2014/16420	22/09-2014

Opplysninger om virksomheten

Navn	Romerike avfallsforedling IKS (ROAF)
Organisasjonsnr.	965075364
Bedriftsnr.	974834391
Kommune/Kom.nr.	Skedsmo 0231
UTM 32 - koordinater	Øst:615300 Nord:6654200
Besøksadresse	Bølerveien 93, 2020 Skedsmokorset
Postadresse	Postboks 98, 2021 Skedsmokorset
Telefonnr.	64 83 57 20
E-post	firmapost@roaf.no , gvk@roaf.no
NACE-kode	38.110 – Innsamling av ikke-farlig avfall

Opplysninger om kontrollen

Kontrolldato	4. og 5. september 2014
Virksomhetens representanter	Tom Roger Fossum (avd. direktør, konstituert adm. direktør) Glenn Vidar Karlsen (sjefsingeniør, konstituert avd. direktør) Ingvill Sande (ingeniør) Marius Hatlen (trainee)
Fylkesmannens kontrollører	Guro Holte og Kjersti Aastorp Hirth
Bakgrunn for kontrollen	Deponiaksjon 2014
Tema for kontrollen	Håndtering av deponigass og sigevann Internkontroll i forhold til ytre miljø og deponier

Sammendrag av resultat

Fylkesmannen avdekket 3 avvik under kontrollen. Disse er:

1. ROAF mangler miljømål for de nedlagte deponiene
2. ROAF mangler dokumenterte rutiner for de nedlagte deponiene
3. ROAF har mangelfull utslippskontroll for de nedlagte deponiene

Bakgrunn

På generelt grunnlag fører Fylkesmannen tilsyn for å forebygge og avdekke forurensning av ytre miljø. Som et ledd i dette arbeidet inngår tilsyn med deponier og da også etterdrift av nedlagte deponier.

Deponiaksjonen 2014 er en del av forurensningsmyndighetenes arbeid med å sikre forsvarlig avfallshåndtering i tråd med regelverkets krav. Økt oppsamling av deponigass er et viktig klimatiltak identifisert på avfallsområdet i Klimakur 2020, og et viktig klimatiltak er å redusere utslipp av metangass fra deponier. Lokalt kan deponigass skape luktplager i omgivelsene. God håndtering av sigevann er viktig for å redusere faren for spredning av miljøgifter til miljøet. Avfallsdeponier med utslipp av forurenset sigevann utgjør en fare for forurensning av jord, vann og sedimenter.

Kontrollrapporten beskriver de avvik og anmerkninger som ble konstatert under kontrollen. Rapporten gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Hovedtema for kontrollen var:

- Håndtering av deponigass
- Håndtering av sigevann

Definisjoner

Avvik: Defineres som mangel på oppfyllelse av krav fastsatt i eller i medhold av helse, miljø- og sikkerhetslovgivningen. Dette innebærer for eksempel overtredelse av krav i forurensningsloven, forskrifter hjemlet i forurensningsloven eller krav og vilkår i utslippstillatelser eller dispensasjoner.

Anmerkning: Defineres som et forhold tilsynsetatene mener det er nødvendig å påpeke for å ivareta helse, miljø og sikkerhet, og som ikke omfattes av definisjonen for avvik. Dette kan f.eks. være mangler eller svake punkter ved virksomhetens utstyr, styresystemer eller arbeidsmåte.

Dokumentunderlag og regelverk

- *Lov om forurensninger og om avfall (forurensningsloven)*, av 13. mars 1981, med senere endringer
- *Forskrift om systematisk, helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)*, av 6. desember 1996, med senere endringer.

Resultat fra kontrollen

Det er gitt 3 avvik i forbindelse med kontrollen.

Avvik 1: ROAF mangler miljømål for de nedlagte deponiene

Avvik fra: *Internkontrollforskriften § 5 2.ledd pkt. 4*

Kommentarer:

ROAF har ansvar for etterdrift av 6 deponier som er nedlagt før 2002. Nedlagte avfallsdeponier kan medføre forurensning i flere tiår etter nedleggelse som følge av nedbrytningsprosesser i deponert avfall og som en konsekvens av avfallets sammensetning. Deponiene mottok antakelig en del farlig avfall. I tillegg ble deponiene etablert uten bunntetting og andre forurensningsreducerende tiltak slik det er krav om i dag. Dette resulterer i en fare for deponiene fortsatt kan medføre forurenset avrenning og utslipp av deponigass.

For å sikre at forurensningen fra deponiene begrenses i størst mulig grad er det viktig at det fastsettes mål for deponiene mht. ytre miljø. Målene må være konkrete og målbare og i samsvar med utførte risikovurderinger. For at virksomheten skal nå målene bør det utarbeides handlingsplaner for gjennomføring av tiltak. Målene må gjennomgås årlig for å evaluere om man når målene og om man eventuelt må gjøre endringer. Måloppnåelsen må dokumenteres.

Observasjoner:

- ROAF kunne ikke fremvise mål for de nedlagte deponiene mht. ytre miljø, inkludert mål for gassuttak.

Oppfølging:

Mål for ytre miljø for de nedlagte deponiene oversendes Fylkesmannen innen tilbakemeldingsfristen.

Avvik 2: ROAF mangler dokumenterte rutiner for de nedlagte deponiene

Avvik fra: *Internkontrollforskriften § 5 2.ledd pkt. 7*

Kommentarer:

Tilstrekkelig ettersyn og rutiner er vel så viktig for avfallsdeponier i etterdrift, som for avfallsdeponier som er i drift jf. Bøler avfallsdeponi. Dette inkluderer ettersyn og vedlikehold av toppdekke og deponiets overflate i forhold til setninger, erosjon og liknende med kartlegging av diffuse utslipp av deponigass eller sigevann. For gassanleggene er det viktig med vedlikeholds- og driftsrutiner for å ha en tilfredsstillende håndtering av deponigass. Et oppdatert prøvetakingsprogram mht. sigevann må også foreligge med tilhørende rutiner, som sikrer riktig prøvetaking og vurdering av resultater.

En velfungerende internkontroll er en forutsetning for at et avfallsdeponi skal drives på en god måte, og for å begrense forurensningen fra deponiene til omgivelsene.

Observasjoner:

- I 2013 har ROAF tatt sigevannsprøver 2 ganger pr år for alle nedlagte deponier, og dette er også planlagt for 2014.

- Overvåkingsprogrammet for de nedlagte deponiene ble revidert i 2013. Overvåkingsprogrammet for 2014 ble fremvist under kontrollen.
- ROAF har gjort vurdering av analyseresultatene for sigevannsprøvene mht. trender og rensesgrad, men det har vært lite fokus i forhold til de ulike resipienter for deponiene.
- I forbindelse med prøvetakingen av sigevannsprøver opplyses det at man tar en rusletur og ser litt overfladisk på toppdekke til deponiene, men det er ingen rutine for ettersyn og vedlikehold av toppdekke på de nedlagte deponiene.
- Det finnes ingen dokumentert rutine for drift og vedlikehold av gassanleggene på Holm og Nordlimyra. Loggføring for driften av gassanleggene er også mangelfull.
- Det finnes ingen rutine for kartlegging av diffuse utslipp fra de nedlagte deponiene.
- Det finnes ingen rutine for ettersyn og vedlikehold av rensedammene på Thorud og Holm.
- Dokumentert loggføring for selve deponiet mht ettersyn, prøvetaking, utbedring av toppdekke og lignende er manglende.

Oppfølging og tilbakemelding:

Følgende må sendes til Fylkesmannen innen tilbakemeldingsfristen:

1. Oversikt over rutiner som skal sikre tilfredsstillende drift av de nedlagte deponiene.
2. Tidsplan for utarbeidelse av disse.

Avvik 3: ROAF har mangelfull utslippskontroll for de nedlagte deponiene

Avvik fra: *Internkontrollforskriften § 5 2.ledd pkt. 6 og 7*
Forurensningsloven § 7

Kommentarer:

En miljørisikovurdering av deponiet er nødvendig å gjøre for å få en oversikt over utslippspunkter til ytre miljø, og for å kunne jobbe for å begrense forurensningen fra deponiene. De 6 nedlagte deponiene som ROAF drifter er ulike mht. beliggenhet, toppdekke, type resipient, renseløsninger, gasstiltak og lignende.

Ved en miljørisikoanalyse skal det kartlegges farer, problemer og hendelser med tanke på ytre miljø og forurensning. På denne bakgrunn skal det utarbeides planer og tiltak for å redusere risikoforholdene. Kartleggingen, risikovurderingen og handlingsplanen med tiltak skal oppbevares for eget bruk og for tilsynsmyndigheter.

Gangen i en risikovurdering kan være:

- Kartlegge hva kan skje?
- Hvor sannsynlig er det?
- Hvilke følger kan hendelsen gi?
- Vurdering av risiko?
- Hvordan redusere risiko, tiltak?

Observasjoner:

- Deponiet Nordlimyra har hatt midlertidig stans i gassanlegget siden 2012 pga. flere usikkerhetsmomenter. Dette ble rapportert inn til Fylkesmannen i mars 2012. I mellomtiden er det ikke gjort noe vurdering mht. deponigass og utslipp pga. manglende gassuttak i deponiet.

- Bekk ved våtmarksområde nedstrøms ved Løvås deponi er brunfarget. Dette er blitt observert, men det er ikke gjort noe vurdering av renseseffekten av bekk i våtmarksområdet.

Bekk i våtmarksområde ved Løvås. Foto: Fylkesmannen i Oslo og Akershus

- Vannbalanseberegningene i egenrapportene for deponiene er usikre, da disse baserer seg på estimerte vannmålinger. Batteridrevne vannmålere er ikke installert i dag, men det er på ønskelisten.
- Kvaliteten på resultatene er avhengig av prøvetakingen, slik at den gjøres likt og på samme sted hver gang. Dette er ROAF i gang med å utbedre nå.

Fast prøvetaksingssted. Foto: Fylkesmannen i Oslo og Akershus

- Det er ikke gjort en dokumentert vurdering om de biologiske rensedammene for Holm og Thorud fungerer som forutsatt, og om det er tilstrekkelig ettersyn og vedlikehold av disse.
- Ved befaringen på Holm avfallsdeponi ble det observert avrenning av misfarget oljeholdig vann til Nitelva. Usikkert om dette er fra rensedammen eller om det er overvann fra deponiet.

Rensedam ved Holm

Utløp rensedam

Avrenning til Nitelva

Foto: Fylkesmannen i Oslo og Akershus

Oppfølging og tilbakemelding:

For hver og en av de 6 nedlagte deponiene må det gjøres en risikovurdering mht. ytre miljø. Enkel miljørisikovurdering med kartlegging, risikovurdering og tiltaksplan for samtlige nedlagte avfallsdeponier oversendes Fylkesmannen innen tilbakemeldingsfristen.

Andre forhold

Oversikt over etterdrift av nedlagte avfallsdeponier.

Lokalitet, anleggsnr	UTM 32 koordinater	Kommune	Driftsperiode	Deponert mengde Vol (m3)	Sigevannsbehandling	Gassuttak
Hellen 0234.0008.1	Øst:613150 Nord:6662800	Gjerdrum	1971- 1992	150 000	Urenset til Gjermåa	Nei
Thorud 0229.0027.01	Øst:621200 Nord:6626050	Enebakk	1979- 1993	60 000	Biologisk rensedam før utløp Børterelva	Nei
Holm 0233.0045.01	Øst:608250 Nord:6653200	Nittedal	1967- 1995	340 000	Biologisk rensedam før utløp til Nitelva	ja, fakling
Løvås 0227.0022.01	Øst:622750 Nord:6648550	Fet	1978- 1993	210 000	Naturlig våtmarksområde nedstrøms, utløp Glomma	Nei
Nes 0228.0014.01	Øst:617503 Nord:6639294	Rælingen	1969- 1995	260 000	Urenset til kommunalt nett, rensing ved RA-2	Nei
Nordlimyra 0230.0067.01	Øst:609909 Nord:6644867	Lørenskog	1956- 1992	420 000	Urenset til kommunalt nett, rensing ved RA-2	ja, fakling

Fylkesmannen var på befaring på 3 av de nedlagte avfallsdeponiene: Holm, Løvås og Nordlimyra.

ROAF har fra 2014 stått for etterdriften av Brånåsen avfallsdeponi i Skedsmo kommune.

